

**การเปรียบเทียบความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
ระหว่างการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์
และการจัดการเรียนรู้แบบปกติ**

พรทิพย์ จำแก้ว*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อเสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์ตามเกณฑ์ 80/80 (2) เพื่อเปรียบเทียบความฉลาดทางอารมณ์ของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความ ฉลาดทางอารมณ์กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ (3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์ กลุ่ม ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญา ในพระ อุบัติมภ์ฯ จำนวน 2 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 107 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Sample Random Sampling) ด้วยวิธีการจับฉลาก ได้ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/3 จำนวน 53 คน เป็นกลุ่มทดลองใช้การจัดการ เรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์ และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2/4 จำนวน 54 คน เป็นกลุ่มควบคุมใช้การจัดการเรียนรู้แบบปกติ

ผลการวิจัยพบว่า 1) ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์ มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 81.70/82.34 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 2) ความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนที่จัด การเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์ สูงกว่านักเรียนที่จัดการ เรียนรู้ด้วยวิธีแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความ ฉลาดทางอารมณ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์, การจัดการเรียนรู้โดยชุดกิจกรรม เน้นแนว, ความฉลาดทางอารมณ์, ความพึงพอใจ

บทนำ

ปัจจุบันสังคมไทยเกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นอย่างรวดเร็ว ความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการด้าน ต่างๆ ก้าวไปอย่างไม่หยุดนิ่ง เป็นยุคของข้อมูลข่าวสารและโลกไร้พรมแดน สื่อ และเทคโนโลยีต่างๆ เข้า มามีบทบาทในชีวิตประจำวันมากขึ้น การดำเนินชีวิตล้วนมีแต่การแข่งขัน และมีความต้องการที่ไม่

*นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชานวัตกรรมหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้

สิ้นสุด สะท้อนให้เห็นถึงความเจริญก้าวหน้าทางวัตถุที่มีเหนือกว่าด้านจิตใจ ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงนั้นได้ ก็จะทำให้เกิดปัญหาตามมาอีกมากมายในสังคม โดยเฉพาะเด็กและเยาวชน นับเป็นบุคคลที่มีความสำคัญต่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศ การพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนนั้นนอกจากจะพัฒนาให้เยาวชนประสบความสำเร็จในด้านการเรียนหรือมีเชาวน์ปัญญาในระดับสูงแล้ว ยังจำเป็นต้องพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ควบคู่ไปด้วย

ความฉลาดทางอารมณ์ (emotional quotient: EQ) ซึ่งเป็นความสามารถทางอารมณ์ที่จะช่วยให้การดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่นเป็นไปอย่างสร้างสรรค์และมีความสุข องค์ประกอบของความฉลาดทางอารมณ์ที่สำคัญมีด้วยกัน 3 ส่วน คือ เก่ง ดี และสุข การที่เด็กจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ประสบผลสำเร็จในการดำเนินชีวิตได้นั้น ส่วนใหญ่เป็นผลมาจากความฉลาดทางอารมณ์ โดยอาศัยความฉลาดทางปัญญาเพียงร้อยละ 20 อีกร้อยละ 80 เป็นผลมาจากความฉลาดทางอารมณ์ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เด็กและเยาวชนเติบโตมีชีวิตที่ประสบความสำเร็จในทุกด้านอย่างแท้จริง

โรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญา ในพระอุปถัมภ์ฯ จัดอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ การจัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีปริมาณนักเรียนเพิ่มขึ้นในทุกปี (รายงานการประเมินตนเองของโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญา ในพระอุปถัมภ์, 2560) ด้านความประพฤติจากการศึกษาข้อมูลของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในปีการศึกษา 2560 พบว่านักเรียนอยู่ในกลุ่มเสี่ยง ร้อยละ 9.62 เมื่อพิจารณาทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านดี พบว่านักเรียนมีพฤติกรรมก้าวร้าว ทะเลาะวิวาท ใช้ถ้อยคำหยาบคาย มีพฤติกรรมเลวร้ายด้านสารเสพติด การแสดงออกเชิงชู้สาว แสดงถึงการขาดความสามารถในการควบคุมอารมณ์ มีการแสดงออกทางอารมณ์ไม่เหมาะสม ด้านความเก่ง พบว่านักเรียนมีปัญหาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ขาดความกระตือรือร้น ขาดความรับผิดชอบในการเรียน ด้านความสุขพบว่า นักเรียนขาดความสุขในการเรียน ขาดความภาคภูมิใจในตนเองเนื่องจากผลการเรียนต่ำ จากปัญหาต่างๆ ดังกล่าวหากไม่ได้รับการแก้ไข พัฒนาหรือส่งเสริมผู้เรียนอย่างจริงจังอาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพของผู้เรียนในระยะยาว

จากข้อมูลทำให้ทราบว่านักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญาในพระอุปถัมภ์ฯ เป็นนักเรียนชั้นปีที่ปัญหารุนแรงและซับซ้อนมากขึ้นในเรื่องของอารมณ์และพฤติกรรม ซึ่งอาจเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งด้านกายภาพ ประกอบกับเป็นวัยช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อของการเจริญเติบโตมีความเปลี่ยนแปลงด้านร่างกาย จิตใจ และอารมณ์ ทำให้นักเรียนในวัยนี้ประสบปัญหาต่างๆ มากมาย จึงมีความจำเป็นที่จะต้องให้นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์ ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับการบริหารอารมณ์และการแสดงออกที่เหมาะสม รู้จักการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น สามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสมและสามารถจัดการกับปัญหาต่างๆ ในชีวิตได้อย่างราบรื่น เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะครูแนะแนวของโรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญา ใน

พระอุปถัมภ์ฯ จึงมีความสนใจในการพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ขึ้น เพื่อนำมาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนในการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ ตามหลักและกระบวนการจิตวิทยาทางการแนะแนวให้เกิดประสิทธิภาพแก่ผู้เรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์ตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่าง การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญา ในพระอุปถัมภ์ฯ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 3 ห้อง รวมนักเรียนทั้งหมด 161 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

- กลุ่มทดลอง ได้ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/3 โรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญา ในพระอุปถัมภ์ฯ จำนวน 53 คน ใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์
- กลุ่มควบคุม ได้ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/4 โรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญา ในพระอุปถัมภ์ฯ จำนวน 54 คน ใช้การจัดการเรียนรู้แบบปกติ

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรอิสระ (independent variables) ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ ซึ่งมี 2 รูปแบบ คือ การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์และการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

2. ตัวแปรตาม (dependent variables) ได้แก่ ความฉลาดทางอารมณ์

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาและองค์ประกอบของการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ ที่กำหนดเป็นพฤติกรรมของการพัฒนาในชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความฉลาดทาง ประกอบด้วย พฤติกรรมด้านที่ 1 ด้านดี (แนวทางสรรสร้างความคิด) พฤติกรรมด้านที่ 2 ด้านเก่ง (แนวทางพัฒนาตนเป็นคนเก่ง) และ พฤติกรรมด้านที่ 3 ด้านสุข (แนวทางสร้างสุข) ตามกรอบแนวคิดของกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข

ระยะเวลาในการทดลอง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทดลอง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 โดยสอนกลุ่มละ 9 ชั่วโมง

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (quasi experimental research) ใช้แบบแผนการทดลองแบบ Randomized control group pretest-posttest design การดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. นำแบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ ของกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุขก่อนเรียนไปทดสอบกับนักเรียนทั้งสองกลุ่ม คือ กลุ่มทดลองที่ใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์ และกลุ่มควบคุมที่ใช้การจัดการเรียนรู้แบบปกติ
2. ดำเนินการทดลองโดยผู้วิจัยเป็นผู้สอนด้วยตนเองทั้งกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์ และกลุ่มควบคุมที่ใช้การจัดการเรียนรู้แบบปกติ
3. นำแบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ ของกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุขหลังเรียนไปทดสอบกับนักเรียนทั้งสองกลุ่ม คือ กลุ่มทดลองที่ใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์ และกลุ่มควบคุมที่ใช้การจัดการเรียนรู้แบบปกติ
4. นำคะแนนที่ได้จากแบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติเพื่อตรวจสอบสมมติฐานและสรุปผลวิจัย
5. นำแบบสอบถามความพึงพอใจ หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์ ใ้กับนักเรียนกลุ่มทดลอง และวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์

ผลการวิจัย

1. ผลการหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.70/82.34 นั่น คือประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์ มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ 80/80
2. ผลการเปรียบเทียบความฉลาดทางอารมณ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์ กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ได้ผลวิเคราะห์ พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่จัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์ มีความฉลาดทางอารมณ์หลังเรียนสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่จัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญา ในพระอุปถัมภ์ฯ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 53 คน มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านที่มีระดับความพึงพอใจเป็นลำดับที่ 1 คือด้านบรรยากาศของการจัดกิจกรรม ($\bar{X} = 4.31$) รองลงมาคือ ด้านสื่อการจัดกิจกรรม ($\bar{X} = 4.29$) และสุดท้ายคือ ด้านการดำเนินกิจกรรม ($\bar{X} = 4.23$)

อภิปรายผล

1. จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์ โรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญา ในพระอุปถัมภ์ฯ พบว่ามีประสิทธิภาพ (E1/E2) เท่ากับ 81.70/82.34 หมายความว่า นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบย่อยหลังจากเรียน โดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวครบทั้ง 9 ชุดกิจกรรม ร้อยละ 81.70 และคะแนนเฉลี่ยจากการทำประเมินความฉลาดทางอารมณ์ หลังเรียนคิดเป็นร้อยละ 82.34 แสดงว่าชุดกิจกรรมแนะแนวดังกล่าวมีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80ที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่าชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะชุดกิจกรรมแนะแนวได้ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข ก่อนนำไปทดลองหาประสิทธิภาพกับกลุ่มตัวอย่างจริง โดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวและได้ปรับปรุงทั้งด้านรูปแบบ เนื้อหา ข้อคำถาม ใบบงาน ใบความรู้ และความเหมาะสมของเวลาในการทำกิจกรรมและการพัฒนาชิ้นงาน ที่มีความสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วชิราพร อัจฉริยโกศล (2536, หน้า 13-31) ได้เสนอกระบวนการประเมินสื่อไว้ 2 ขั้นตอนคือ การตรวจสอบโครงสร้างภายในสื่อ แบ่งเป็น 2 องค์ประกอบย่อย คือ ลักษณะของสื่อได้แก่ ลักษณะ เฉพาะตามประเภทสื่อ มาตรฐานการออกแบบ มาตรฐานทางเทคนิควิธี มาตรฐานด้านความมีสุนทรียภาพของสื่อ เนื้อหาสาระ โดยอาศัยผู้เชี่ยวชาญอย่างน้อย 3 ท่านเป็นผู้ตรวจสอบ เนื้อหาสาระที่ปรากฏในสื่อ โดยแสดงความเห็นเพื่อการปรับปรุงในส่วนที่ควรปรับปรุงเพื่อดำเนินการต่อไป อีกทั้ง สมร ทองดี และปราณี รามสูตร (2545, หน้า 44-59) ได้เสนอแนวทางในการพัฒนากิจกรรมแนะแนว มีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุดกิจกรรมแนะแนวโดยการเลือกใช้เครื่องมือ และสื่อประกอบกิจกรรม เป็นองค์ประกอบสำคัญของกิจกรรมแนะแนว มีบทบาทในแง่สร้างความสนใจ กระตุ้นการมีส่วนร่วม เสริมความจำสร้างความประทับใจ ส่งเสริมการคิด และสนับสนุนการแก้ปัญหา เครื่องมือในการจัดกิจกรรมแนะแนวได้แก่ แบบทดสอบ แบบสำรวจ เอกสารประกอบการจัดกิจกรรม เช่น ใบบงาน ใบความรู้ รูปภาพ สื่อที่เป็นภาพยนตร์ หุ่นจำลอง สถานการณ์จำลอง หรือสถานการณ์จริง

2. ผลการเปรียบเทียบความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ พบว่าจะแนะความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์สูงกว่านักเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่า ชุดกิจกรรมแนะแนวที่จัดทำขึ้นสามารถเสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนได้จริง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะชุดกิจกรรมแนะแนวมีองค์ประกอบของการพัฒนาครอบคลุมเนื้อหาและวิธีการเสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์ และการจัดกิจกรรม โดยใช้กลุ่มในการดำเนินกิจกรรมมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม มีผลให้นักเรียนได้รับการเรียนรู้และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับ สนิท วังศรีดา (2548) ได้ทำการวิจัยเรื่องพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนแม่สาย ประสิทธิ์ศาสตร์ จังหวัดเชียงราย พบว่าหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว นักเรียนในกลุ่มทดลองมีคะแนนความฉลาดทางอารมณ์เพิ่มขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับ นิสรากำณิ (2544) ศึกษาผลของกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนาความเฉลียวฉลาดทางอารมณ์ด้านการจูงใจตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร จังหวัดนครปฐม โดยให้กลุ่มทดลองได้เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม เพื่อพัฒนาความเฉลียวฉลาดทางอารมณ์ด้านการจูงใจ ผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีความเฉลียวฉลาดทางอารมณ์ด้านการจูงใจตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับ ดวงศิริ เครือหงษ์ (2552, หน้า59) ได้ศึกษา การใช้กิจกรรมเล่านิทานเพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 โรงเรียนบ้านอ้อ อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง หลังการทดลองนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมการเล่านิทานมีความฉลาดทางอารมณ์ด้านสุขสูงขึ้นกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรมการเล่านิทาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับ จันทนา วังกาสร (2554) ได้ศึกษาเรื่องการใช้ชุดกิจกรรมการแนะแนวเพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวังจีนวิทยา จังหวัดแพร่ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ มีความฉลาดทางอารมณ์สูงกว่า ก่อนเข้าร่วมกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้โดยการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาลปลุกปัญญา ในพระอุปถัมภ์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 53 คน มีความพึงพอใจ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่ค่าเฉลี่ย 4.27 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดกิจกรรมแนะแนวโดยการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อเสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์ นักเรียนมีความสุขและสนุกสนานในการเข้าร่วมกิจกรรม มีรูปแบบเอกสารประกอบกิจกรรมมีความสวยงามน่าสนใจมีบรรยากาศไม่ตึงเครียด ความรู้ที่ได้สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งในการจัดกิจกรรมเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมและส่งเสริมให้

นักเรียนเกิดการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ ซึ่งสอดคล้องกับ วชิราพร อัจฉริยโกศล (2536, หน้า13-31 อ้างถึงใน พิสนุ พงศ์ศรี, 2550 หน้า 55-57) ได้กล่าวถึงการประเมินความพึงพอใจ นอกเหนือจากการหาคุณภาพของสื่อแล้ว ความพึงพอใจของนักเรียนก็เป็นปัจจัยสำคัญที่ครูแนะแนวควรคำนึงถึง สื่อที่สามารถจูงใจให้นักเรียนสนใจทำกิจกรรมสนุกสนานและสะท้อนความรู้สึกของพฤติกรรมต่าง ๆ ให้เห็นความเป็นจริงในชีวิต ย่อมทำให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจ อีกทั้งยังสอดคล้องกับ จันทนา วังกาสร (2554) ที่ได้ศึกษาเรื่องการใช้ชุดกิจกรรมการแนะแนวเพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวังจันทน์วิทยา จังหวัดแพร่ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับ สุพร กังทอง (2554) ได้ศึกษา เรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเรื่องการรู้จัก เข้าใจ และเห็นคุณค่าในตนเองสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเรื่อง การรู้จัก เข้าใจ และเห็นคุณค่าในตนเอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47, S.D. = 0.61$) และสอดคล้องกับ พวงเพชร รัตนวรากร (2555) ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) โดยใช้เทคนิคการทำกิจกรรมกลุ่ม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์น่าน พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์น่าน มีความพึงพอใจต่อการเรียน ด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) โดยใช้เทคนิคการทำกิจกรรมกลุ่ม อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการทำวิจัย

1. จากผลการวิจัยพบว่า ความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์ ซึ่งแสดงว่า ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่2 เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอน ดังนั้นการนำชุดกิจกรรมแนะแนวไปใช้ครูผู้สอนต้องพิจารณาเนื้อหาที่เหมาะสมต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อีก
2. ครูผู้รับผิดชอบหรือมีความเกี่ยวข้องกับกรแนะแนว แต่ไม่ใช่ครูแนะแนวที่จบทางด้านกรแนะแนวโดยตรง โดยเฉพาะสถานศึกษาที่มีบุคลากรทางการแนะแนวไม่เพียงพอสามารถนำชุดกิจกรรมแนะแนวนี้ไปประยุกต์ใช้ในชั่วโมงกิจกรรมแนะแนวได้
3. ก่อนนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ ครูผู้สอนต้องศึกษาเนื้อหาสาระของ แผนการจัดการเรียนรู้ การจัดเตรียมสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอนที่มีความสอดคล้องกับเนื้อหาสาระ จุดประสงค์กรเรียนรู้อีก และต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามขั้นตอนที่ระบุไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อให้การจัด

กิจกรรมการเรียนการสอนมีคุณภาพมากขึ้น

4. จากผลการวิจัย พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์ ดังนั้นการที่จะทำให้การจัดการเรียนรู้มีผลการเรียนที่ดีและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ครูผู้สอนควรสอดแทรกประสบการณ์ที่เกิดหรือเหตุการณ์จริงเข้ามาสอนในเนื้อหาอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวในการจัดการเรียนการสอนที่สามารถนำมาบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ เพื่อมีแนวทางในการเสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนได้อย่างหลากหลาย

2. ควรมีการวิจัยและพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวที่ช่วยเสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์โดยใช้เทคนิคหรือกระบวนการอื่นๆ ที่มีความหลากหลายยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กัลยดา ถนอมถิ่น. (2553). การศึกษาและพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมการควบคุมตนเองด้านการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน (2556). แนวการจัดการกิจกรรมแนะแนวตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

จอม ชุ่มช่วย. (2545, กรกฎาคม). ความฉลาดทางอารมณ์. การศึกษาปฐมวัย. 5(5) : 20 - 26.

จันทนา ว่างษา. (2554). รายงานการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวังหินวิทยา. จังหวัดแพร่.

จิตวิไล ประไมย์. (2548). การสร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการรู้จักของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนสวนบัว เขตพญาไท กรุงเทพฯ. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ชญญา บัวประเสริฐ. (2546). ผลของการใช้กิจกรรมกลุ่มที่มีต่อความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ โรงเรียนมักกะสันพิทยาคาร เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- ดาร์ตัน ยินดีพบ . (2548). การสร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนา คุณธรรมและ จริยธรรม ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุษกรณ์ สุวรรณรัตน์. (2554). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมขยันหมั่นเพียร ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนจะนะชนูปถัมภ์ จังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ปราณี เดชบุญ. (2546). ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อความรับผิดชอบด้านการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบุญเหลือวิทยานุสรณ์ จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ปรียา สุวรรณเวลา. (2546). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้กลุ่มสัมพันธ์ที่มีต่อการปฏิบัติตน กับเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนจะโห่งพิทยาคม จังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ปาริยา แก้วธรรม. (2550). ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการที่มีต่อการพัฒนา ความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านบักดอง จังหวัด ศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พวงเพชร รัตนวรากร. (2556). ผลการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความ ฉลาดทางอารมณ์ (EQ) โดยใช้เทคนิคการทำกิจกรรมกลุ่ม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์น่าน. จังหวัดน่าน.
- วรพรรณ งามด้วยดี. (2548). การสร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาอารมณ์ ของ นักเรียนช่วงชั้นที่ 4. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศุกลรัตน์ เลาภมัญญ. (2553). กระบวนการเรียนรู้ดูรา ทีบีเอ็ม ในกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริม ความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนคาราวิทยาลัย จังหวัด เชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุภาพจิต,กรม. (2544). คู่มือความฉลาดทางอารมณ์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ชุมชมสหกรณ์ การเกษตรแห่งประเทศไทย.